

UNGDOMS- HERBERGER

DATES BOGTRYKKERI. KØBENHAVN.

1930

*Udgivet af Henning Aschenberg, Aase Haugaard og Svend Lund.*¹

*

1 Lettere moderniseret retsskrivning. Noter ved Holger Terp

LIDT OM UNGDOMSHERBERGER

Richard Schirrmann² var de tyske Herbergers Foregangsmand³. Allerede i 1909 begyndte han Arbejdet i det westfalske Industridistrikt, hvortil han var kommen som ung Lærer fra landlige og friere Forhold. Han havde særlig Kig på Skolerne, der i Ferietiden stod tomme og til ingen Nytte. Men snart viste det sig, at der heller ikke her var Plads nok. Ved Siden af Skolevandringerne havde nu over hele Landet den tyske Ungdomsbevægelse rejst sig, og flere og flere drog ud. Særlig i Nærheden af Storbyskerne var det ikke nemt ude på Landet og i Bjergegnene at skaffe Husly til de mange unge Vandringsfolk. Bønderne havde forlængst givet op og lukket deres Lader, og de få egne Landhjem, de unge selv havde skabt, kunne kun huse en Brøkdal af de store Skarer vandrende Ungdom. Som Resultat af Richard Schirrmanns ihærdige Propaganda for Sagen opstod de første Herberger i 1910⁴ i Westfalen og i Rhinlandet. Så begyndte man for Alvor på at skabe et Herbergssystem, der dog endnu ind-skrænkede sig til Oprettelse af Herberger for Studenter og Skoleelever. Indtil Krigen Udbrud i 1914⁵ var Antallet af disse ca. 200. Under hele Krigen måtte Arbejdet hvile. Heller ikke det første år efter Fredsslutningen, hvor alt var vild Kaos i Tyskland, bragte noget Fremskridt. Og alligevel må der have været Kræfter i Arbejde, for i Slutningen af 1920 var Herbergernes Antal vokset til 700. - Den egentlige Ungdomsbevægelse, populært kaldet Vandrefugle, der for Størstedelen havde bestået af idealistisk indstillet borgerlig Ungdom, var sygnet hen, væsentlig på Mangel af Førere⁶, hvoraf de fleste var blevet derude på Slagmarkerne. Men deres Arv var nu over-taget af de mange forskellige politiske Ungdomsorganisationer.

Således blev Herbergernes Antal stadigt forøget og i 1929 er man nået op til ca. 2500 med et Overnattelses antal af ca. 2 ¼ Million.

Herbergsforbundet var blevet organiseret i 1913 som "Verband für Deutsche Jugendherbergen"⁷ og er idag inddelt i 26 Distrikforeninger, fordelt over hele Tyskland. Medlemsantallet er ca. 90,000, og såvel Enkeltpersoner som Skoler, Myndigheder, Ungdomsforbund, Sports- og andre Foreninger står som Medlemmer.

Pengene til Køb og Bygning af Herbergerne skaffes til Veje gennem Medlemsbidrag, Tilskud fra Stat og Kommune, Gaver fra Privatmænd, Foreninger og Sygekasser(!). I Særdeleshed giver Byerne store Tilskud til Oprettelse af Herberger, både i Byerne selv og ude i Vandreegnene. Det er nemlig en klogere Politik for dem at bygge eller give Tilskud til Ungdomsherberger end senere at øse Millionbeløb ud til Hospitaler, Fængsler og Opdragelsesanstalter - Ungdomsherbergerne står med deres Formål at skabe en sund, levedygtig Ungdom forrest i Kampen mod Tuberkulose, andre Sygdomme og mod Alkoholfaren. Et sundt Vandreliv dæmmer op mod alle slette Fornøjelser og

2 (1874-1961)

3 Deutschen Jugendherbergswerkes.

4 I Burg Altena som i dag bl.a. rummer følgende museer: das Weltjugendherbergsmuseum, og das Deutsche Wandermuseum.

5 Første verdenskrig.

6 Anførere, ledere.

7 Nu: Bundeselternrat, Deutsches Jugendherbergswerk.

ødselhed. På den ovenfor anførte Måde bliver alle Ungdomsherberger selvejende Institutioner. der principielt ikke kræver yderligere årlig Understøttelse. Herbergerne oprettes kun da. når der på Forhånd er skabt en Mulighed for, at de kan bære sig selv. Viser det modsatte sig, kan de opnå Tilskud i nogle år, men bliver, hvis der ikke indtræder nogen Bedring i Besøget, nedlagt. - I de senere år er man gået over til næsten udelukkende at bygge nye Herberg. Det betaler sig nemlig ikke at erhverve gamle Ejendomme til Herbergsbrug, idet disses Istandsættelse med Henblik på de sundhedsmæssige Krav, der stilles fra Myndighedernes Side, er forbunden med omtrent de samme Omkostninger som ved en Nybygning. Efter de sidste års Erfaringer kan et nyt mønsterværdigt Herberg med komplet Indretning (dog uden Grund, som næsten uden Undtagelse altid er stillet til Rådighed af den pågældende By eller Kommune) bygges for en Sum, svarende til ca. Mk. 700.- pr. Seng. (Ved de store Herberg i Byerne regner man dog med op til Mark 1000.- pr. Seng). - Et Herberg med 40 Senge, det mindste, som endnu er rentabelt, koster altså ca. Mk. 28,000.-. Dette Herberg skal opnå 3000 Overnatninger (det kan anses for et Minimum; i Reglen er der flere) og har dermed en Indtægt af ca. Mk. 1.000.-. idet de besøgende erfaringsmæssigt er sammensat af 75 % Skoleelever og unge under 20 år, der betaler 20-25 Pfennig og 25 % unge over 20 år, der betaler 50-60 Pfennig for en Overnatning. Af denne Sum får Herbergsforvalteren 50 % = Mk. 500,-. (Tilsynet med Herberget føres altid af et Ægtepar. der i de fleste Tilfælde også har Fribolig i Herberget, hvis det er en Nybygning). De andre Mk. 500.- anvendes til Vedligeholdelse og til Komplettering af Inventaret. Vi ser altså, at det tyske Herbergssystem i og for sig ikke er noget filantropisk Foretagende, til hvis Drift man stadig regner med Tilskud fra Offentligheden og Velgørenheden, men det hele hviler på et solidt Grundlag. Ungdomsherbergerne er et Bevis på, at idealistisk Foretagsomhed har stået sin Prøve og alligevel er i Besiddelse af saglig Grundighed og praktisk Sans. -

Henning Aschenberg.

ØNSKER FOR DANMARK

Når sommeren står for døren. vågner vandrelysten i mange unge, og randslen bliver snøret, så man kan drage afsted. Livet i den fri natur lokker, men det er ikke alle, der er i stand til at tage del deri, thi er man ikke beslættet med megen mønt, er det vanskeligt at tage på længere ture.

Mange vil måske indvende, at de unge, der vil ud, kan tage del i spejderbevægelsen eller lignende, og derigennem få lejlighed til at færdes med kammerater i et glad friluftsliv. Dette er ganske rigtigt, men man må ikke være blind for, at dette, at tilslutte sig et bestemt korps, betyder en uniform - både rent bogstavedigt og ånddig set. Uniformen behøver ikke at betyde militarisme, men i mange tilfælde vil det være en tvang.

Man skal underkaste sig mødepligt m. v. For børn kan det måske være meget godt, men der kommer en tid, da det ikke tilfredsstillende er. Da føler man måske også. at der fra ledelsens side - bevidst eller ubevidst - har fundet en åndelig tvang sted. Man er

blevet dresseret til at tænke og mene som de ældre. Dog må man ikke tro, at jeg derfor vil underkende vore ungdomskorps. De har en stor opgave, og mange unge får gennem dem den første belæring om primitivt liv i den fri natur.

Atter andre unge søger til de kristelige og politiske ungdomsforeninger. Her er det mere mødelivet, der er det, der præger, men ungdommens længsel efter luft og liv i det frie, tvinger foreningerne til at slå døren op for idræt, lejrspport og livet i sommerlejre. I mange tilfælde bliver der for denne ungdom arrangeret weekend-ture eller lidt længere ture, hvor bonden med stor gæstfrihed har åbnet sin lade. Men hvorledes er disse unge stillet, når de kommer enkeltvis, når der ikke er ordnet logi fra foreningerne? De vil meget ofte blive slået i kaste med vagabonder, selvom man nok kan se, de ikke ligefrem er det.

Det er nu ikke gået ind i folks bevidsthed, at der er andre, der vil søge ud på "Zigøjnervis" end den uiformerede ungdom.

Desuden er der de unge, som slet ikke har fundet en bås, hvor de synes, de hører hjemme. De er endog afskåret fra at deltage i de foreningsmæssige ture.

Hvad gør så disse unge? De drager ud; hjemsøger familien, og sålænge mønten strækker, overnatter de på kroerne. Mange af dem har også i de senere år fundet vej til Tyskland og har lært herbergsbevægelsen at kende. Og nu er de kommet hjem fyldt med begejstring for denne tanke - men hvordan får vi det i gang herhjemme?

De unge fra korpene og foreningerne har ligeledes i de sidste år lært den tyske vandrefugl at kende og har også set, at vandringens glade liv først rigtig vil få sin betydning, når de faste støttepunkter (herbergerne) er i orden.

Der er da også gjort forsøg på at oprette vandrehytter indenfor et par af de større organisationer, men - her er et stort *Men* - så vidt jeg kan forstå. er der kun tænkt på drengene og de unge mænd (og først og fremmest de, der allerede tilhører de store organisationer og derved er bedst stillede i forvejen).

Hvorledes med pigerne? - Har vore pigespejderkorps K. F. U. K. og de andre foreninger. hvor de unge piger samles. da ikke set, at der ligger en opgave og venter? I Tyskland har de forlængst indset. at også pigerne skal lære landet at kende gennem vandring og få kærlighed til naturen. Der er dørene åbnet også for pigerne og ca. 1/3 af de besøgende er piger.

Lad os derfor få lov til at se, at alle de unge drenge og piger - samles i arbejdet for at skaffe herbergerne. Lad de uiformerede, organiserede og de. der står udenfor. sætte skulder mod skulder og gøre opmærksom på. at ungdommen har en fælles sag at kæmpe for, og et ønske, som de beder alle om at hjælpe dem med at få opfyldt.

Et net af herberger ud over Danmarks land.

Svend Lund.

UNGDOMSHERBERGET

Navnet siger dig, hvad du har at vente dig af denne Indretning. Vor vandreglade Ungdom skal i disse være "bjerget"; et Tilflugtssted for Regn og Vinterkulde, et Værn mod at synke ned i Storbyernes forsumpede Liv, mod at hendø i vor Tids Forkalkningsproces. Vandreglæden og Storbysselendigheden har stået Fadder ved Ungdomsherbergernes Vugge. Lad mig fortælle dig, hvorledes dette Værk tog sin Begyndelse. - Trangen til fjernere Himmelstrøg førte mig fra det helt landlige Østen til Gelsenkirchen, midt ind i Vestens Industricentre. i Ruhr-Kuldistriktet. Der oplevede jeg Storbyens Unatur, Sammenstuvningen af Hundredtusinder i Lejekaserner og Baggårde. Med Forfærdelse så jeg den store Hobs Dans omkring Guldkalven, Havesygen og Fornøjelsessygen i Villakvartererne og i Arbejderkolonierne. Forgæves søgte jeg efter Freden i Børnenes Land, efter blomstrende Græstæpper, efter Tumblepladser for glade Menneskebørn, efter Skove og Bække.

Vel var der også her Floder og Vandløb. Men de førte stinkende, oliefyldte og blæk-sorte Afløb fra Fabrikkerne ned i Dalen. Så langt øjet kunne række, overalt himmelhøje Skorstene, en hel Skov af dem med sorte Sørgefaner Dag og Nat.

Så søgte jeg ud om Søndagen og i Ferien, ud på det frie Land, ud i de skovklædte Bjerger. Således kom jeg til at vandre. Og da jeg så samme Sult efter Lys og Luft hos mine Elever, tog jeg dem med. Snart blev Eftermiddagsturene til Dag og Ferieture. Natte-logis fandt vi på Bondens Høloft, Gud måtte give ham Tak derfor. Eller vi sov i en Skolestue på et Bundt Halm, Dog denne Overnattelsesmåde blev altid vanskeligere. I samme Tid opstod den tyske Ungdomsbevægelse, Vandrefuglene, der også drog ud for at tilbageerobre den tyske Hjemstavn, ikke sjældent i Kamp med Forældrene, Skole og Politi. Da fødtes Tanken om Oprettelse af Ungdomsherberger over hele Landet i mig. Til de få i de første år kom flere og flere, således at vi idag i Tyskland og Tysk-Østrig har 2500 Herberger, der ifjor er bleven besøgt af over 2 Millioner unge Vandringsmænd.

Hvorledes ser det nu ud i et sådant Ungdomsherberg? - Det er meget forskelligt. Grundet på den store Bolignød må vi være tilfreds med de Rumforhold, der bydes os. Her er det et Høloft hos en venlig Bondemand, et andet Steds er det tomme Kvistværelser, Gymnastiksale, Siderum til Badeanstalter, Foreningshus, Privathuse, tomme Skoleværelser, Klostre, gamle Byporte og Borge, et gammelt Fyrskib ved Nordsøen, store Lægttere på Floderne Spree og Elben. - I de sidste År er dog de forannævnte såkaldte Nødhjælpsherberger udgået og i stort Omfang bleven erstattet med mere tidssvarende Nybygninger, der helt optages af Herberget. En Del af de gamle Ridderborge i Mellem- og Sydtyskland er bleven fuldstændig overladt til Herbergssagen og indrettet i gammeltysk Stil.

Ja, vi er nu nået så vidt, at der næsten i hver, eller i Nærheden af hver lille By, som ligger på "Vandrestroget" er skabt et mønsterværdigt Herberg. Ethvert Herberg har mindst to Soverum til adskilt Logis for Drengene og Piger. Soverummets Indretning består af Feltsenge eller Træsenge. Endvidere findes der mindst et Opholdsrum med Beboelsespræg. Så Koge- og Skulleindretning, Brusebad eller Bad i det Fri, mange Gange også en Tumbleplads til Dans, Leg og Sportskampe. - Hvert år bygges 60-70 sådanne Mønsterherberger i Tyskland. - Enhver kan finde Optagelse i Herbergerne, alle unge uden Forskel; deres Herkomst, deres Skoleuddannelse, deres Trosbekendelse eller deres partipolitiske Farve er ligegyldig. Også ældre, der er Medlemmer af Herbergsforbundet, har Adgang, men Ungdommen til det tyvende år har Fortrinsret. Herbergerne står ligeledes åbne for den udenlandske Ungdom. Betingelse for Optagelse er Gæsternes anstændige Opførsel og enkle Påklædning Alkohol- og Tobaksnydelse er aldeles udelukket.

Vi har nu Herberger i ialt 33 Borge, mange af dem er helt bleven til Ungdomsborge og er velkendt som Ungdommens Samlingssted ved de store Stævner og Kongresser. Hvor det lader sig gøre, søger vi også at indrette Herbergerne som Tilholdssted for den stedlige Ungdom og alle Ungdomsforbund kan her uden Forskel få et eller flere særlige Herbergsrum stillet til Rådighed til Aftensammenkomster og lignende. Vi håber, at der på den Måde kan opstå rigtige Ungdomshuse, der efterhånden vil fortrænge Værtshusene som Ungdommens Opholdssted. Allerede nu opvokser der en ny Ungdom, der i Modsætning til de såkaldte Fornøjelser udøver en bedre Selskabelighed i Underholdning, Spil, Dans og Sang. I disse alvorligt indstillede og alligevel sprudlende livsglade unge Mennesker er den nye tyske Kultur at finde. - Ungdomsherbergerne vil hjælpe med til at bære dette nye Tyskland frem. Hurtigere end den ældre Generation har de unge erkendt, at legemlig og sjælelig Sundhed kun kan nås ved intim Omgang med Naturen. at den sande Hjemstavnskærlighed og dermed tillige det ærlige Fællesskab med sine Medmennesker udspringer af samme Kilde. -

Richard Schirrmann,
Formand for Herbergsforbundet⁸.

8 Det tyske.

FEBER

Vandrefeber er en uheldbredelig Sygdom. Er man først en Gang blevet smittet, bliver man aldrig kureret for den. I det mindste een Gang om året, når Sommerferien står for Døren, mærker man Symptomerne: man tager Landkort frem, måler Afstande, studerer Rejsebøger, undersøger Kassebeholdningen osv. Det gør ikke så meget, om der ikke er ret mange Penge at rejse for, thi Sygdommen viser sig netop ved en Lyst til at komme så langt som muligt for så få Penge som muligt. (Den må på dette Punkt endelig ikke forveksles med den nærbeslægtede Bacille, der angriber almindelige Turister). Måske kommer en god Ven eller en Flok Kammerater på Besøg hos Patienten; men når de ser hans Iver og hører hans Febersyner, bliver de straks smittede og går hjem og forbereder sig til at tage med ham på Tur.

En af mine Lærere, den nuværende Skoleinspektør Ths. Højlund, smittede for 15 år siden os Drengene, idet han hvert eneste år drog afsted med Klasserne fra Rådmandsgades Skole⁹. Man valgte dengang en Egn at gennemvandre. skrev til Landmændene og fik Lov til at bo på Lofterne. hvor man efter en lang og anstrengende March kunne bore sig dybt ned i det duftende Hø. Hårdt angrebet har jeg siden hvert eneste år måttet ud igen, til at begynde med sammen med en Snes Kammerater fra K. F. U. M. Denne Forening agter iøvrigt snart at åbne sine Bygninger for de vandreivrige blandt Medlemmerne. Men hvad enten disse Ture var Cykle- eller Fodture. kom de til at høre til vore skønneste Ungdomsminder, de Timer. hvor Kammeratskabet groede frodigst.

Intet er da rimeligere. end at man som Lærer nu forsøger at give sine Drengene den samme Opfattelse.

Er det ikke netop den festligste Måde at afslutte Årets Skolearbejde på. i en Uge at leve som i en stor Familie med sine Elever? Den Lærer, der blot een Gang har Prøvet at ligge i en Grøft bag et skærmende Pilehegn og forsøgt at stille 20 sultne Drenges Hunger ved at gøre Klemmerne tykkere og tykkere, medens det ene Rugbrød forsvinder efter det andet, vil hvert år ud igen. Han lader nemlig denne ua.mærkede Lejlighed til at komme i Kontakt med sine Elever gå fra sig.

⁹ På Nørrebro i København.

For de allerstørste Elever, der i flere år har lært fremmede Sprog, kan det også være en gavnlig Oplevelse at komme ud og se andre Lande, især når de i de foregående år har været rundt i nogle af Danmarks smukkeste Egne; og kommer man så til Tyskland, forundrer man sig over, hvor mange tyske Lærere og Lærerinder der er med på Farten med deres Klasser og overnatter på de tyske "Jugendherberger".

I 1928 var således 60,9 pct. af de besøgende Skoleelever, og de fleste har sikkert været under Ledsagelse af deres egne Lærere, men først, når man hører, at der i samme år var 3,2 Million Overnatninger på Hjemmene, får man den rette Forståelse af, hvor mange Hold Børn, der har været på Tur. De mindste af dem er blot en halv Snes år gamle, medens de største ser ud til snart at skulle have Studentereksamen. En Skolebestemmelse fordrer de fleste Steder, at en tysk Lærer mindst een Gang månedlig skal tilbringe en Dag ude i Naturen sammen med Eleverne, og de fleste lægger denne Skolerejsedag hen til Lørdag, så de kan overnatte på Herbergerne og fortsætte Turen om Søndagen.

Drengene og Pigerne opdrages på disse Ture ikke alene til at bruge deres øjne og Ben, men også til at indordne sig under Hjemmenes Disciplin, og det er interessant at se, hvor stærkt Rejsekulturen er udviklet i Tyskland, hvor frit og utvungent Børnene kan færdes indenfor Hjemmenes Grænser, samtidig med, at de altid tager Hensyn til de andre, der er på Hjemmene.

Utvivlsomt har den tyske Folkeskolelærer Richard Schirrmann, der står som Leder af Herbergerne, og de Tusinder af Lærere og Lærerinder, der følger deres Elever på Vandreturene, en stor Del af Æren for den sunde Udvikling, Tysklands Vandresag efter Krigen har haft.

Men også mange af Danmarks Lærere er begyndt at drage på Langtur med deres Elever, ikke alene til Norge, Sverrige og Tyskland, men heldigvis først og fremmest i Danmark. En Del benytter sig af Landmændenes Gæstfrihed, medens ikke mindst de københavnske Lærere og Lærerinder indlogerer sig på "Skolerejsehjemmene i Danmark", der for 5 år siden begyndte sin nyttige Virksomhed under Ledelse af Skoleinspektør Ths. Højlund, der ved sin Side har en Bestyrelse - bestående af Kammerherre Krieger, Skoledirektør Fossing¹⁰, Viceskoledirektør Svane, Gymnastikinspektør Langkilde og den fra Feriekolonierne¹¹ bekendte Kommuneslærer Kjartan Andersen¹².

Ialt ejer Institutionen 26 Hjem, fordelt i Ruter på Bornholm, Møen, Nørre- og Sønderjylland samt et Hjem for Skoler fra Landet, der er på Besøg i Hovedstaden. På hvert af disse er der Madrasser og Tæpper til 20 Børn, medens der er Senge til de ledsagende Lærere.

Sædvanligvis er de indrettet i Gymnastiksale eller Afholdshjem og således, at man for

¹⁰ Københavns skoledirektør, A. P. Fossing (1865-1942).

¹¹ Oprindelig gratis sommerferieophold 2-3 uger under lærertilsyn på en højskole eller i et dertil opført feriehus på landet. Den første feriekolonier udgik fra København i 1899, efter indsamlinger fra bl. lærerpersonale og »Politiken«. Senere er feriekolonierne udvidet betydelig, ved tilskud fra »Børnehjælpsdagen« og kommunen. Feriekolonierne blev oprindelig ledet af Københavns Kommune-lærerforening.

¹² (1876-1941).

billige Penge kan få leveret Havregrød eller Middagsmad, hvis der er Overskud i Kassen. Den hastige Udvikling, Skolevandringerne også herhjemme har haft, ville have været umulig uden Skolerejsehjemmene. Sidste år var der således ca. 60 Hold med ca. 1200 Børn på Fodtur i disse Danmarks skønneste Egne.

Og det er sundt for Børnene at komme ud i den friske Luft og netop gennem Vandringerne at være virksomme, deres Appetit vokser i Løbet af et Par Dage enormt, og en Vejning af Drengene før og efter Turen bestyrker en i Troen på dens sundhedsmæssige Betydning; således viste en af Skolelægen foretagen Vejning, at de undervægtige blandt mine Elever i 1929 i Løbet af 8 Dage havde taget indtil 0.9 kg på, medens de overvægtige til Gengæld havde ladet noget af deres Overflod blive tilbage på Bornholm.

Men også Seminarierne er begyndt at drage på Fodtur med deres Elever, hvilket forhåbentlig betyder nye Førere for Skolevandringerne. Således var Vordingborg Seminarium i Fjor i Harzen, medens Forstander Alfr. Christiansen fra K. F. U. M.s Seminarium førte sin Flok gennem Thüringens vidtstrakte Nåleskove og fulgte Bodeflodens Løb gennem det smukke Harzen.

Den danske Lærerstand plejer ikke at holde sig tilbage, hvis den kan gøre noget til Gavn for Eleverne.

Derfor tror jeg også, de kommende år vil vise en vældig Vækst i Skolevandringens Antal.

J. Stig Hansen, Kommunelærer.

UNGDOMSBORGE

Fra vore Tysklandsture kender vi mange Borge og Slotte, ved Rhinens Bred, på Thüringens Højdedrag, ved de sydtyske Søer og i de bayerske Alper. Men kun få kender de Borge, der efterhånden er taget i Besiddelse af Ungdommen dernede. Begyndelsen blev gjort allerede før Krigen af den tyske Vandreungdom - Vandrefuglene - men først i 1920, efter mange Kampe og Genvordigheder, kunne de unge erhverve den middelalderlige Borg Ludwigstein¹³ ved Floden Werra i Nærheden af Kassel. Siden har unge fra alle Egne i Tyskland hjulpet ved Genopbyggelsen af den gamle Borg eller samlet Penge til Istandsættelsen.

Ludwigstein skulle være denne Ungdoms Mindesmærke for de faldne Kammerater i Verdenskrigen. Den ville vise den ældre, tyske Generation, hvorledes deres Mindesmærke skulle se ud. Her skulle Ungdommen samles i deres eget Hus, deres egen Højborg i een af de smukkeste Egne. Et fordringsløst, stille Sted, hvor Storbyens unge kunne finde sig selv igen. - Vi kommer til Ludwigstein en herlig Sommeraften og har vandret derop gennem den naturskønne og endnu meget uberørte Werradal. Ved

¹³ Jugendburg Ludwigstein. Overtaget af Hitler-Jugend i 1933. Flygtningelejr efter anden verdenskrig. Fra 1946 igen ungdomsherberg. Ludwigstein har et arkiv og forskningscenter over den tyske ungdomsbevægelse. <http://www.burgludwigstein.de/>

Borgporten hører vi Sang af unge Stemmer og i Gården finder vi en Flok Drenge travlt beskæftiget med Forberedelserne til deres Middagsmad. Inde i Borgkøkkenet rumsterer Pigerne med Gryder og Tallerkener. I Folkestuerne ovenpå har den unge Borgfoged samlet en Gruppe Skolepiger til Sang og Dans. - Snart kommer Aftenens store Tavshed og det bliver stille på Borgen. Fra Vinduerne ser vi ud i det mørke Landskab med Werrafloden som et sølvglinsende Bånd i Dybet mellem Bjergtoppene. Så er Natten der og vi hviler godt i Borgens spartanske Senge efter Dagens Vandring. Tidlig næste Morgen drager de unge videre på deres Vej. Andre bliver for nogle Dage at nyde godt af Borgens Gæstfrihed og af Omegnens Natur. På en anden Tur kommer vi til Ungdomsborgen Freusburg¹⁴ ved Floden Sieg oppe i Bjergeggen, der ligger syd for Köln. Hele Borgen og Sidebygningerne er indrettede som Herberg for de unge og. Freusburg er særlig Ungdomsstævnernes Borg. Her mødes år for år unge fra Ungdomsbevægelsens politiske og religiøse Lejre for at drøfte Tidens Problemer, ofte i Samarbejde med udenlandsk Ungdom.

Til Fods går det videre gennem Westerwalds Skovegne med Rhinen og om Aftenen står vi på Højderne og ser ned på den mægtige Flod, hvor de sidste Slæbebåde langsomt trækker deres tunge Last mod den stærke Strøm. Derved finder vi Borgen Hammerstein¹⁵, som af den lille, flittige By af samme Navn er bleven stillet til Rådighed for den vandrende Ungdom. Vi beundrer Borgens Indre. Riddersalen og Folkestuerne, der er udført i gammeltysk Stil. Ude i Borggården holder en Gruppe unge Generalprøve på et Ridderspil, og vi morer os fortræffeligt som Tilhørere. Den næste Dag færges vi over på Rhinens venstre Bred og fortsætter Vandringen. op ad Floden. Vi kommer forbi mange Slotte og Borge, der dog ikke har åbnet deres Porte for Ungdommen. Endelig en Dag drager vi ind i den gamle Vinby Bacharach, over hvis Tage Borgen Stahleck¹⁶ knejser i fordums Stolthed. For nogle år tilbage var der kun Ruiner, men nu er Borgen næsten genrejst, bl. a. ved Statens Hjælp og er bleven til den smukkeste Ungdomsborg i Rhineggen.

Heroppe fra kan man følge Rhinens Dal langt til begge Sider. Borgens Beliggenhed er strålende. Da der blandt vore Rejsekammerater er een, der er kommen den lange Vej fra Mexico far at lære tysk Ungdom at kende, bliver vi begunstiget og indkvarteret i Borgens øverste Tårnværelse, hvorfra Udsigten kan stå Mål med Jordens skønneste. Sang og livlig Tale kalder os ned i Gården til Borgens andre Gæster, unge Mennesker af begge Køn fra de forskelligste Egne i Tyskland. Også Holland er rigt repræsenteret. Inden ret længe har Borgfaderen samlet os alle til Folkedans og Spil og han selv og nogle Drenge, der er hans Medhjælpere på Borgen, fører lystigt an. Hvem skulle tro, at han før har været en ærværdig Præst. Midt under Legen ankommer en ny Skare Vandreungdom. Og skønt trætte af Dagens Anstrengelser. slutter de sig straks til os. Da Borgens Klokke påbyder Ro, viser det sig, at Pigerne Sale er Overbefolkede. Straks flytter en Flok Drenge ud af deres Værelse, og vi hjælper dem med at indrette Køjplads på Opholdsstuens brede Bænke.

14 Die Burg Freusburg.

<http://www.urlaub-in-rheinland-pfalz.de/urlaub-14839-Die%20Burg%20Freusburg.htm>

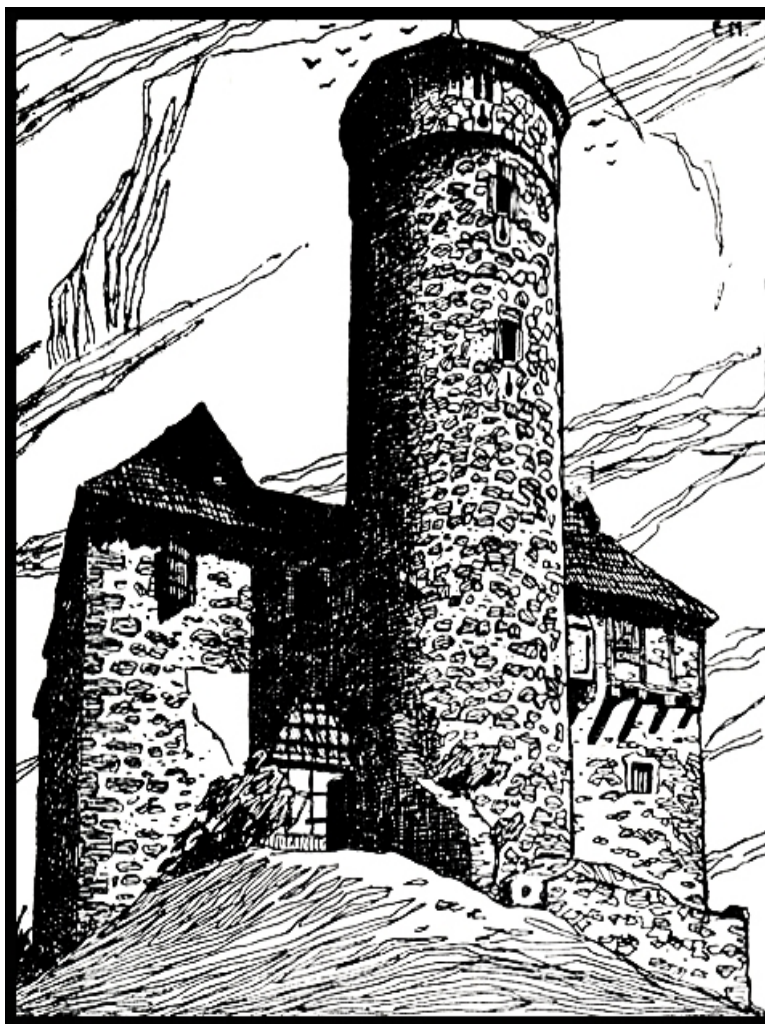
15 Eine Wanderung rund um Burg Hammerstein.

http://www.burg-hammerstein.de/pageID_620925.html

16 Jugendherberge Burg Stahleck Jugendgästehaus Bacharach/Rhein.

http://www.diejugendherbergen.de/cms/front_content.php?idcat=114&lang=1&client=1

Borgfaderen har sørget for os alle og kan roligt - som sidste Mand - gå i Seng.

En anden Sommerdag er vi på Vej fra den gamle Bispeby Würzburg i Bayern ned ad Maindalen og møder der Rothenfels¹⁷, den katolske Ungdomsborg, der dog tager gæstfrit imod alle og huser os i nogle Dage, medens vi traver gennem Spessarts store Skove og gør en Afstikker over til den nære Odenwald¹⁸. Rothenfels, der med sine stærke Mure hæver sig trodsigt over Landskabet, er meget gammel og har sin Oprindelighed endnu i Behold. Som på de fleste Borge findes her en Købmansbod, hvor vi kan købe alt det, vi har Brug for på Vandringen. skulle vi en Dag ikke selv lave Mad, kan denne fås i Borgkøkkenet til billige Penge.

Vi må endnu omtale Tysklands største Ungdomsborg Hohnstein i Saksisk Schweitz, ikke langt fra Storbyen Dresden. Den husede tidligere et berygtet Straffefængsel, men nu har Ungdommen holdt sit Indtog også her, og af de trange Fangeceller er der skabt indbydende Småværelser og Opholdssale. Hohnstein var ifjor besøgt af ca. 50,000 unge. -

¹⁷ Burg Rothenfels am Main

<http://www.burg-rothenfels.de/burgseite/index.php>

¹⁸ Hvor der ligger den berømte friskole Odenwaldschule.

<http://www.odenwaldschule.de/>

Her er fortalt lidt om de mest kendte Borge, men der er ialt 33 af Tysklands gamle Borge, hvor Ungdommen har fundet et Fristed og betryggende Herberg på deres Vandringer rundt om i Landet. En ny Slægt er vokset op dernede, der vandrer ud i Naturen, ud i Bjergenes og Skovenes Frihed for at tilbagevinde den ægte Hjemstavnsfølelse, ofte i Modsætning til Traditionen og de herskende Skikke, men opfyldt af dyb Kærlighed til Folkekulturen. De gamle Borges Tinder, der rager op over Bjergene er bleven Symbol for denne Ungdoms Længsel.

Henning Aschenberg.

VANDRINGENS SUNDHEDSMÆSSIGE VIRKNINGER

Enhver ved, at Vandring er en herlig og frigørende Beskæftigelse. Hvem der ikke har tabt al Sans derfor vil være lykkelig over alt, hvad han ser og oplever i Naturen.

Man har endnu ikke rigtig værdsat den sundhedsmæssige Værdi af større Vandringer. Hvis det var anderledes, ville Forældre og Myndigheder gøre sig helt andre Anstrebninger for at lade Vandringerne blive til en Folkeskik, og de ville selv give et bedre Eksempel i denne Henseende. Dagsvandringer er gode nok, men først flere Dages Vandringer, som fører Mennesket længere omkring og også om Natten befrier dem for Hverdagens Indtryk er Opfyldelsen af den rigtige Vandrings Krav. Alle kender Luftforandringens stimulerende Virkning. Men Landophold er ikke nok. Det at blive hængende på samme Sted, fører mange Gange til Dagdriveri og til det unge Legemes Ugidelighed. En rigelig Bevægelse må der til. På Vandringen får Lungerne Lov til at arbejde deres bedste, helt ud i de så forsømte Lungespidses. Grundigt åndedræt i ren Luft kan ikke vurderes højt nok. Atter og atter glemmer det ti Gange vise Kulturmenneske, at ikke Brød og Kartofler eller Kød er det vigtigste Fødemiddel, men derimod Ilten i Luften. Hvor lidt har den opvoksende Slægt Lejlighed til at stille sin Sult efter god Luft.

Vandringer er Støvsugere for Legeme og ånd, siger en kendt Læge med Rette. Vandring opdrager til Luft- og Vandbad og gør os hærdet og vejrfaste. De evindelige Forkølelser må vige for Hærdningens overlegne Følelse. .

Hvor afhængig er ikke ethvert levende Væsen af Lyset. "Selv Blomsten vender sig glad mod Lyset". Den største Del af Menneskene forekommer i Byernes Halvmørke. Hvad Stenmurene endnu slipper igennem af det livgivende Solllys, tilbageholdes af tykke Gardiner, som Moden foreskriver. Tuberkulosen bæder sig. Kunstig Højdesol er sidste Skrig mod næsten alle Lidelser.

Den naturlige Sols helbredende Kilde er ved at gå i Glemmebogen. Sporvogne, Elevatorer og Biler truer med, at Bymenneskenes Led efterhånden skal ruste fast. Her skaber Vandringen en fortræffelig Modvægt ikke alene for Benene, men for alle Muskler og ikke mindst for Hjertet. .

Den ungdomsfriske Vandrer holder sig rask og rank i en høj Alder, mens den mavesvære, ugidelige allerede i de bedste Manddomsår kommer til at svede og har

åndenød ved den mindste Anstrengelse. I den unge Vandrers vågner Lysten til at hærde sit Legeme ved Gymnastik, Svømning, Leg og Sport. Han bliver modtagelig for det afgørende vigtige Begreb, der hedder: Pligten til Sundheden. Hvor er der et bedre helbredende Middel end det at svede på naturlig Måde? En berømt Læge har engang sagt, at man skulle hellere spørge sine Medmennesker: "Hvorledes sveder De," i stedetfor "Hvordan har De det". Kulturmennesket sveder kun i et overhedet Værelse, af Forretningssorger og for ubetalte Veksler, Eksamensbekneb og lignende. Et Utal af Mennesker lider af Fordøjelsesvanskeligheder. Hvad bliver der ikke slugt af den Grund og ellers gjort. Hovedårsagen er manglende Bevægelse. Vandring er et uovertruffent Middel til Overvindelse af denne Svaghed. Nøje dertil er Spiselysten knyttet, og det unge Menneske, hvem Moderen trods alle Overtalelser ikke kan få Maden til at glide ned, spiser derude af Hjertens Lyst. Omvendt ser man, hvorledes manges en overernæret Mors Søn på Vandring kan nøjes med lidt og erkender, at overdrevne Fødemængder kun er Ballast for Legemet, og at Kraftpræstationer og Velbefindende aldeles ikke er afhængige af en rigelig Nydelse af Kød, Æg, Slikkerier og andet. Hvor glæder øjet sig ikke ved Vandringens velgørende Virkning. Næsten uden Ophør bliver det pint ved at stirre på Papir og Trykfarve. Mange under sig ikke engang Ro ved Maden. Om Aftenen fortsættes deres Pine ved kunstig Lys og Biograf og ved Lysreklame og Tobaksos: Om Natten måske endnu ved Romanlæsning . -

At stå op med Solen, at slæbe Rygsækken, at løbe vild' engang imellem, at overvinde lange Strækninger, at nå det satte Mål, at modstå Væde og Sult og andre Vanskeligheder er de bedste Midler til at opnå en stålhard Vilje og dermed overhovedet Livets Kunst.

En umådelig stor Del af Menneskehedens Elendighed kan vi takke Alkoholen og Nikotinen for. På alle virkelige Vandringer (og i Ungdomsherbergerne) bliver der ikke drukket eller røget. Selv mange Voksne kommer på denne Måde til Eftertanke.

Er det nødvendigt at sige noget om Vandringens helbredende Virkning på de meget plagede Nerver?

Nervøsiteten, der stadig mere og mere griber om sig, også hos Ungdommen, er Straffen for vor naturstridige Levevis. Alt for lidt kan Skoleeleven og den unge Kontormand eller Arbejder få et Pusterum i Hverdagens Trædemølle.

Hvor er der en mere oprindelig, mere vedholdende og renere Glæde end ude i Naturen. Og er ikke igen Glæden den bedste Medicin mod alle Sygdomme på Legerne og Sjæl. Også den syge Sjæl kommer sig derude.

Hverdagsсорgerne forsvinder, det smålige og hæslige falder af. og Egoismen gør Plads for Fællesskabsfølelsen.

Den, hvos hvem Vandring er gået over i Kød og Blod, er ikke bange for Blæst og Regn. For ham er det altid Vandrevejr. Det gode Eksempel smitter. Således går alt, hvad det unge Menneske tilegner sig derude af Erkendelser og Levevaner. også over i Familien.

Man taler om Udluftning og Renlighed, om Ernæring og Alkohol; man giver sig til at

tænke over de mange Tåbeligheder og Umuligheder i Kulturmenneskets Livsførelse. Derved er meget vundet. Hos Naturfolkene er Sygdom en Undtagelse, hos os bliver kærnesunde Mennesker mere og mere sjældne. De fleste Sygdomme har deres Rod i dårligt Blod. Med Ilt og forhøjet Blodomløb, ved hensigtsmæssig. Ernæring og Hudpleje opstår der derude en Fornyelse af Blodet.

De lysende øjne, de rødmende Kinder viser Forvandlingen. Lægeundersøgelser har konstateret de forunderligste Virkninger af flere Dages Vandringer.

Kun ved regelmæssig Tilbagevenden til Naturen kan en sund og stærk, ren og glad Ungdom opdrages og derved gøre sin Indflydelse på Folkesundheden. De flere Dages Vandringer i Forbindelse med Ungdomsherberger er Vejen dertil.

*Wilhelm Münker*¹⁹,
Forretningsfører for Herbergsforbundet.

LØFT I FLOK!

Det er ikke første Gang i Historien, at det tyske Folk har skabt en ny Saga. Det er heller ikke første Gang, at det danske Folk er bleven levendegjort ved at lytte til tyske Kulturstrømninger.

Herbergsideen! Denne herlige, Verdensrevolut'ionerende "Hotelorganisation" - uden Tvivl en af de størst Kulturfaktorer, den nyere Tid har set - har da også spøget så længe herhjemme, at Tiden må være inde til at samle de forskellige Kræfter, der hver for sig synes at ville løse Herbergsproblemet i Danmark;

thi i Herbergsideen er der skabt noget neutralt og vidtspændende, i Virkeligheden et Grosted for et Folkenes Forbund indadtil og udadtil!

- Indadtil kalder Herbergsideen og det dermed forbundne Natur/iv til Kamp for en sundere og naturligere Livsførelse; vi forstår, at det gælder om at skabe et indre Danmark, et fælles Danmark.

Der er ingen Tvivl om, at Herbergsideen har sin Rod deri, at den først og fremmest kalder på det indre Liv. det enkelte Menneskes Stræb efter Personlighedsværdien.

- Herbergsideens Rejsning i Danmark er derfor ikke at betragte som en lyrisk Udluftning, et koloreret Lysbillede, men som en fuldtud virkelighedspræget Kulturfaktor. Også vi Danske trænger nok til at nå ind til et indre Fastland, et sundt og naturligt og afvæbnet Danmark, der, ligesom Tyskland. kan give Renæssance udover Landets Grænses. - Da vil den megen Tale om Internationalisme ikke være gold Udvendighed - da vil Balancen mellem den indre og ydre Verden kunne opnås - nationalt og inter-

19 (1874-1970), medstifter af den tyske ungdomsherbergsbevægelse.

nationalt. Det er Grunden til "Verdensbygningen" vi først må have i Orden, det enkelte Menneske. hvert enkelt Folkslag.

Herbergsideen er os en lykkelig Hjælper! Neutral og vidtspændende.

Mennesker, der ikke har begravet "sig selv" under et Betonlag af ydre Politik og Foreningsvæsen med Emblemer og Dit og Dat, vil, som det allerede er sket det sidste halve års Tid, melde sig til Arbejdet for Herbergsideens Gennemførelse i Danmark. Tiden er moden til at løfte i Flok! - - Og Ungdomshuset! kunne vi have fundet et bedre Objektiv til at samle det danske Folks Interesse om. Herbergsideens vidtrækkende Betydning til Hjælp for Ungdommens Rejsning indadtil, Fællesskabet udadtil?

Mange "unge" Hjerter' fra 20 til 80 år brænder for Ungdomshusets Sag. Herligt, at Ungdom ikke har noget med årstal at gøre. Tal engang med Professor Karl Larsen.

Aage Fredslund-Andersen.

ET HERBERG PÅ HEDEN

I en af vort Lands skønneste Egne, ved de smilende Søer i Midtjylland, ved Svejlbæk²⁰, med Udsigt mod den knejsende Himmelbjergbakke, har en Ungtænkende bygget et Fristed for den skønhedssøgende, vandrende Ungdom.

Ham til visselig Ære - os til Glæde.

Kom med, unge, og lad os et Par øjeblikke se på dette Ungdommens Sted.

En solmættet Sommerdag forlader vi Søens rolige Vande, vi har sejlet og pjasket på det l'ænge nu vore unge øjne har set, og vore opladte Sind har indsugget Skønhedsbillederne, der oprulledes for vore øjne - "Paradis-øerne"s frodigklædte Rundhed - Solens glade Spejl over den dunkelgrønne Sø med Vegetationens Skyggelinier.

Vi skal op til "Taterhytten" for at besøge "Gamle Kryger". Denne, en tidligere københavnsk Gartner, har slået sig ned her i den magreste Sandjord og fundet det som sin Opgave at vise alle, der vil se, at der af selv det tarveligste kan komme noget smukt, når blot de rette Hænder og den gode Forståelse er med til at løse Opgaven.

For mager er Jorden her omkring - givende endnu en Plet af jysk Uberørthed, hvor man kan få Lov til uhindret at trave op og ned ad lyngklædte Bakker, få Lov at vinde den Sejrspris at kunne kaste sig på Bakkens øverste Top med dens storladne Udsigt for ret at puste ud efter den kåde Bestigning.

I en sådan Egn ligger den Række Hytter - tolv i Tal - der er givet Ungdommen til

²⁰ G.Nørgaard Jepsen: Tater-hytten - Det første vandrehjem i Danmark.

<http://www.sejs-svejbæk-lokalhistorie.dk/beretninger/noergaard/noergaard.htm>

Husly efter Dagens Solskinstur. Man føler sig hensat - her i den bagende Solvarme - til Hovedgaden i en mindre Landsby i det mørke Afrika - betænk - tolv Hytter i Rad.

Da der ved Ikke-Benyttelse ingen Døre er for, volder det ingen Vanskelighed at bese dem både ud- og indvendig. Blot nogle Brædder, der er tømret sammen til et trekantet Hus, beklædt med Lyng - Duft af Hede står om os og står over de to, med frisk Halm topfyldte Køjer, der findes i hver Hytte.

Hvor må man kunne sove ind her i Duften fra Heden og i Drømme tænke sig tilbage til den store og frie, ak forsvundne Hede.

Et stort Skur kommer efter Hytterne, lyngklædt, med Lag af Tørvesmuld, med store Vinduer i Gavlen, med Bord og Bænke - med Hederomantik. Hele Rummet så stort som to-tre store Stuer, er beregnet som Opholdsstue for Gæsterne. Her betales den eneste Entre, der ønskes som Vederlag for Benyttelse af Sovested, Besigtigelsen af Haven og alt - at man indfører sit Navn i Fremmedbogen. Mange Hundreder har gjort det i de sidste år. Haven har vakt Opmærksomhed langt omkring. Man har naturligvis også Lov at tage et Skuffejern eller en Rive i Hånden og gøre lidt Nytte i Haven, frit efter Behag, som en ringe Ydelse for den Gæstfrihed, man har modtaget.

Ved Opholdsstuen ligger Køkkenet med Kedel og Vask til fri Afbenyttelse for Ligge-gæsterne. Såfremt Kartoffler ikke medføres, kan disse fås til næsten ingen Pris - og så blot Blus under Fyret.

Haven er pragtfuld. Smukke, sjældne såvel som almindelige Blomster gror i rig Frodighed her på Sandjorden, der før var så fattig.

"Gamle Kryger" viser rundt, forklarer alt - Stenene for Jyllands Digtere, Jeppe Aakjær, Johan Skjoldborg med flere. Han fortæller om Blomster og Stensætninger; om den kuriøse japanske Have, om Roser og om "Slangen" i Paradiset - og hvem husker hvad. Vi bliver vist ind i Johan Skjoldborrgs Mindestue, ind i Jens Langknivs Jordhule, rejst for den sidste, berømte Tater. Vor Fører gør alt levende forståeligt.

Ret en smuk Plet Jord.

Kom til "Taterhytten" og se, hvorledes selv den simpleste Våning vil:de blive smukkere bag et Hegn af prægtige Blomster - bidragende sin Part til Forædling af Menneskehjerter.

Og prøv efter Synet af Sø og Have at sidde højt oppe på en Lyngbakke og skue viden om, viden ud -.

Vig Knudsen²¹.

²¹ Gartner og totalnægter, som sådan fængslet i 1932. Medlem af Aldrig mere Krigs hovedbestyrelse omkring 1936.

OG I KØBENHAVN - -

København har ikke nok i et Herberg, her må vi have et Ungdomshus, der på engang er Herberg for den tilrejsende og Fritidsopholdssted for den stedlige og hjemlige danske Ungdom. Her vil man finde det samme muntre Folkdærd, som ses i Vandrehytterne, i Lejrene og på Vandring eller Tur ad Veje og Stier, og den ustandselige Kommen og Gåen af Unge fra andre Lande vil bringe nye Impulser udefra. Her kan de, der har deres Hjem og Arbejde i Byen, tilbringe en ledig Stund og samles i Grupper i eller uden for Foreningerne - inddelt efter Emner og Interesser. Under frit kammeratligt Samvær kunne der her skabes Mulighed for en Livsudfoldelse og Virksomhed, som hverken Hjem. Skole eller Forlystelsesetablissementer kan byde på. Ungdomsbevægelsen, der nu går sin Gang gennem Landene som en Forenkling af vor Kultur, vil finde sit Arnested i denne Borg. Her kan man hente sine uprøvede Evner frem og tage fat på noget helt andet Arbejde end det, der skaffer en Brødet - og på et helt andet Studie end det, der er nødvendigt i Konkurrencejaget om "gode Pladser".

De unge Dreng og Piger, der kommer ud af Skolen, går, hvis de er så heldige - lige over i et Arbejde, der til deres store Forbavselse oftest ikke kræver nær så megen intellektuel Kraft som Skoleopgaverne, men desto større Specialisering. Der er nok af Kursus der skærper den unges Våben i Kampen for Tilværelsen - men virker bedøvende på Fantasi. Fællesskabsfølelse og Oprigtighed - Egenskaber, der betragtes som Luksus. I Ungdomshuset vil de unge Mennesker rigtigt kunne få Lov at være sig selv og finde Hvile for det anspændte Nervesystem.

De fleste Unge har ikke Råd til at deltage i de såkaldte "Fornøjelser", som for det meste kun byder på passiv Beskuen - Gang på Gang skuffes man over en Film, der bød en indenfor med en glubende Overskrift, mens det dæmrede for en, at Fritiden kunne være anvendt på en bedre Måde end ved dette åndsfattige Driveri.

En stor Del af den vågne Ungdom findes indenfor Foreningerne, og for dem og de andre udenfor er det, at det neutrale Ungdomshus skal rejses. Ungdomsforeningerne. Spejderne. Sportssammenslutninger Højskoleforeninger er alle Stormagter indenfor dansk Ungdom og vil kunne! gøre den største Indsats i Rejsningen af en fælles Højborg. Er man gået over Tærskelen til Ungdomshuset, er man på fri Grund, hvor man først og fremmest betragtes som Menneske - ikke som Partigænger og Foreningsmedlem. Ethvert politisk Emne - såvel kulturelt som religiøst - bør frit kunne drøftes, og Foredragssalene må kunne benyttes af een eller flere Foreninger ad Gangen. Gennem Samarbejde mellem mindre Sammenslutninger vil man på denne Måde ofte kunne få fat i en god Taler. åben for enhver er der Læseværelser. Bibliotek, Arbejdslokaler med Redskaber, Væve, Høvlbænke og Gymnastiksal.

En Restaurant, hvor der kan fås billig, god Mad, er sikker på Søgning Middag og Aften, særlig hvis Huset får en central Beliggenhed. Desuden skulle der gerne i Forbindelse med Herberget være et Køkken, hvor Gæsterne selv kunne tilberede deres Måltider, hvis de vil undgå unødvendige Udgifter. Vaskerum, Brusebade og Cykkestald må heller ikke glemmes. Mon ikke en af vore unge Arkitekter vil kunne tegne netop det Hus, der egner sig for Ungdommen. Stilrent og enkelt udvendig - lyst og

praktisk indvendigt.

Uden at det får Præg af Skole, burde der stilles Ledere til Arbejds- og Studiegrupper, til Idræt og Gymnastik. De unge må have Vejledning i deres Beskæftigelse med yndlingshåndværk eller i deres Studiekredse om Emner af særlig Interesse.

Når det danske Herbergsforbund er dannet, vil dette tage sig af den praktiske Side af Ungdomshuset, som f. Eks. Herbergsopholdets Varighed, Afgifter og årskontingent. Foreninger vil' muligvis tegne sig for deres Medlemmer, medens uorganiseret Ungdom selv skaffer sig Adgangskort eller "Fører kort", der gælder til hele Herbergsnettet, og skulde koste nogle få Kroner.

Alle samfundsfølede Mænd og Kvinder - Autoriteter på ethvert Område - organiseret og uorganiseret Ungdom, Akademikere og ustuderede, opfordres til at samarbejde mod det Mål at få organiseret et System af Herberger i Danmark og rejst et Ungdomshus i København. Der er Brug for en stor Bygning, tænk blot på Sommerinvasionen og Pladsmangelen ved Kongresser og Stævner. Ungdomshuset vil blive det ideelle Sted for et Stævne af Interesse for Ungdommen.

I Rang med det bedste - det ubetalelige - i København: Saltvandspustet fra øresund, Kanapartierne i Døgnets skiftende Belysninger, Parkeme, vi alle er fælles om - kommer Ungdomshuset. Det ligger i Tiden - i Nuet - i vore Sjæle, at vi Unge af i Dag ~ og i Morgen - må have denne Chance i Storbyen til at udvikle os harmonisk som Mennesker.

åse Haugård.

UNGDOMSHERBERGERNE OG DET INTERNATIONALE SAMARBEJDE

Ungdomsherbergerne har hjulpet til at fremme vandringerne, og vandringerne har hjulpet mange sårede og syge sind til at finde fred med sig selv. Vandrerne fra byen har på deres ture stiftet bekendtskab med landboerne, så de to dele af befolkningen har lært hinanden bedre at kende og vundet i Forståelse af hinanden.

Dette er allerede meget, men også for ungdommens internationale samarbejde har herbergerne betydet meget, og der er næppe herhjemme nogen, som ikke vil forstå, hvilken overordentlig stor rolle det spiller, at ungdom fra forskellige lande kommer i berøring med hinanden og lærer at forstå hinanden. Tyskland, der nu har haft herberge i en snes år, blev også det første land, hvor de kom til at spille en større international rolle. Siden krigen har der været afholdt stævner på mange af de tyske ungdomsborge, og hvor mange unge fra fremmede lande har ikke været med der og høstet impulser til arbejdet hjemme i deres eget land. Rothenburg, Ludwigstein, Freusburg - det er nogle af de navne, som for udlændinge rummer uforgemmelige minder om samværet med prægtige, åndsstærke kammerater fra den tyske ungdom, og for denne selv betyder de samme navne milepæle på vejen frem i det vældige, kulturelle arbejde, som denne ungdom har gjort.

Men med tiden er det ikke blevet Tyskland alene, der er blevet ungdomsherbergernes land. I Østrig, Tjekoslovakiet, Schweiz har der allerede længe været så mange herberge, at der har været herbergsforbund i arbejde, og nu i sommeren 1929 blev der dannet et herbergsforbund i Holland. Enkelte herberge og ungdomshuse findes også andre steder, i London, Stockholm, Paris, Konstantinopel; i København har Det danske Spejderkorps indrettet et herberg, men uden forklejning tør det nok siges, at ikke mange byer mangler et ungdomshus i den grad som vor egen hovedstad.

Eet af disse enkeltstående herberge, som iøvrigt er et helt lille slot med park, skov og græsklædte højdedrag, Bierville²² i Frankrig, er under ledelse af Marc Sangnier²³, kommet til at spille en rolle lige så stor som de tyske ungdomsborge. Tusinder af unge fra andre lande har i de senere år gæstet Bierville.

Stævnerne har været festdage, hvor ungdommen er strømmet til i store skarer, men selv i det daglige har herbergene deres internationale betydning. Den fremmede vandrør har været lige så velkommen som landsmanden indenfor herbergets port. Der er ingen forskel blevet gjort. Den samme gæstfrihed, den samme hjertevarme er strømmet dem imøde. Hvorledes skulle dette andet end gøre indtryk. De unge er vendt tilbage taknemmelige over alt, hvad de fik lov at opleve i det fremmede, så meget mere som de fleste af disse unge ganske simpelt ville have været ude af stand til at foretage en sådan udenlandsrejse, hvis ikke herbergerne som billige tilflugtssteder havde været der. Der er for at tage et nærliggende eksempele ikke mindre end ca. 500 unge danskere, der er medlemmer af det tyske herbergsforbund. Hvad betyder ikke dette? Gennem herbergerne er det blevet muligt for disse 500 unge mennesker at komme ud og få udvidet deres åndelige horisont, de har rejst på billige vis, men de har utvivlsomt set lige så meget af Tyskland som selv den bedste turist. De er kommet i forbindelse med den tyske ungdom og har lært under hvilke forhold den lever sit liv, lært at forstå den og på samme måde er de kommet i berøring med den jævne tyske befolkning.

Disse 500 viser os imidlertid også noget andet, som her ikke skal forbigås. De viser, hvilken trang der er i ungdommen til at komme ud og se andre forhold, og hvor mange flere vilde ikke drage afsted, hvis de overhovedet anede, at der var en så billig måde at rejse på. Her vil et dansk herbergsforbund få en af sine opgaver, og hvilken betydning ville ikke et dansk herbergsforbund kunne få, for den ungdom, der vil ud også til fremmede lande, thi sagen er jo den, at alle herbergsforbundene i Tyskland, Østrig, Schweiz, Tjekoslovakiet og Holland står i indbyrdes samarbejde, således at deres medlemskort giver gensidig adgang til benyttelse af herbergerne i de forskellige lande. Det vil altså sige, at hvis vi danner et dansk herbergssamfund, så vil dette forbunds medlemskort ved forhandlinger kunne komme til at give adgang til herbergerne i alle de ovennævnte lande, foruden at medlemmerne vil have billige sovesteder når som helst på deres cykelture eller vandreture herhjemme.

Et dansk herbergsforbund har så ydermere den naturlige opgave at give billigt logi til udenlandsk ungdom, og derigennem hjælpe dem til bedre at kende vort land og forstå vort folk.

22 Se: Fédération Internationale de la Jeunesse.

<http://www.web-libre.org/dossiers/fuaj.2331.html>

23 (1873-1950) Fransk katolsk journalist, og pacifist.

Ikke mindst for det internationale kulturelle ungdomsarbejdes skyld er det derfor at ønske, at vi snart når til at få dannet det danske ungdomsherbergsforbund,

*Axel Pille*²⁴.

Anden udgave publiceret af det danske Fredsakademi, december 2007.

24 (1895-197?) Journalist, pacifist, forlægger og døvesagsforkæmper. Stiftende medlem af Aldrig mere Krig, 1926 og initiativtager til dannelsen af International Ungdomsliga, den danske afdeling af Weltjugend Liga samme år.